

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 8

Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Ewanger

Emne: Tilt og Brann

Bygdelag: Bølsledprædi

Oppskr. av: Løv Bjørge

Gard: Bjørge

(adresse): Bølsledprædi

G.nr. 14 Br.nr. 2

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Eiga røynsle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

delvis etter min far Nils Bjørge - 76 år gamle her.

SVAR

Tilt til for her vore mykje mytta her og dei fleste slader her i kring del er og delvis mytta enda. Fyrre kunde del brann som ein tilt av foret seleg til sau, men også kyr. No vert del mein mytta som til smaks for til dyri.

Når ein heule seig for vort del kalla å beile. å beile, beilar, vil beile, her beila. Ordet Brann kjemmer og iisje til.

Ein kjemmer iisje til det var branna nokke særskild slade her til dette.

Beil vert heile heule inn vinteren det vort jammest kjøpt heim inn vinteren når ein koge heim ned. Det var heile kvist av bjørk, men og kvist av rane og osp. Fure har her vore vort til branna

Når ein koge tre i skogen vort die kviste der og all kvist vort lagt i sustille drungar, slik at hoggendene og kjukkendene alltid suidde

2
sanne vegur. Slíke dýngur varð
og varð kalla riðkarlar. Nær desse
riðkarlar varð heimkoyde varð dei
upplagde þá samu vis heime i
línu og var do' og kalla riðkarlar.
Ein riðkar, riðkarlar, fleiri riðkarlar.

Nær det var heimkome var det
á hoggva av dei tíuastu kvistum
samu varð kalla leib nær kvistum
var av lejár.

Var kvistum av raum eller arþ
varð desse fleiri kvistum kalla brat.
Dyrbrat - raumbrat.

Þelone lida var det vandleg sigð
samu varð mylla til delle arleides
seinare fleiri ein launukvinnu
og kalla kvist.

Reit og brat varð brusa til sau
og gyl, men og myggi brusa til
kyr. Det var sumu samu ein
eindleg tilskot til luffard inn
vinterum. Millum anna skulde
kyrur laupa lidlegu eftir
kalving og det skulde vera
leikni á þá þá kyrur nær dei
laupte.

Det var vandleg gjenu eller anna
for, annu eller síste mal þre
eindag, eller eftir kvistum.
Vandleg varð det laga i ið la
lango læveggu ein al lundropu
fall i det nær det var lundropu, delle
for al det iðgi skulde tírka egg.

Þer hev det iðgi com vandleg i

stoppa krølvi ut so dei al det ute.
det var bare inn og gjere salis
i kassen lid kyr og a krulle til
sann og gult.

Ein kjemmer innje til skikken
al inn langfredag smulde heula
leid på forlunde hjarta.

Når det lid maal varen
slut al det var stor tømmer
og bjørneleiki og det berre var
tømmerske kvistene sann var
nylla, var det helde like godt
sann for, sann markahoy.

Det var og mykje bruna og
det delvis rime a gå på skogen
al inn varen a finne rime
brak rir det var kame små
lann på kvistene. Slik brak er
il godt hjelpefor. Si finne inn
og brak av selja og alur inn
inn hev slik skog. Samstundes
plekter inn barken av selja
og almegrimmene. Slik bark
vert kalla bark, ei bark, barki,
fleire bark. Var barki grov,
av stjerne grime mittle dei
kannest med oss fyr inn gav
krølvi den.

